

Västergötlands Hembygdsförbund

Verksamhetsberättelse 2024

Verksamhetsberättelse för Västergötlands Hembygdsförbund 2024

Om organisationen

Sveriges Hembygdsförbund, (nedan förkortas SHF) har cirka 400 000 medlemmar, 2 060 lokala föreningar och 26 regionala förbund anslutna till SHF.

Västergötlands Hembygdsförbund (nedan förkortas VHBF) bildades 1954 och är SHF:s största regionala förbund. Förbundets 235 medlemsföreningar (inklusive stiftelser, gillen och andra associerade medlemsorganisationer) hade vid årsskiftet 2024 / 25 totalt 34 661 medlemmar. Tillsammans arrangerar våra medlemsföreningar cirka 2400 evenemang och aktiviteter, tar emot över 250 000 besökare och genererar drygt 350 000 ideella timmar i verksamheterna. Sammantaget gör detta hembygdsrörelsen till en av landets största folkrörelser.

Styrelsens sammansättning och möten

Styrelsen för Västergötlands Hembygdsförbund består av en ordförande och tolv ordinarie ledamöter. Ledamöter och valberedning har en jämn spridning inom Västergötland. Styrelsen har under året haft åtta sammanträden, varierat både fysiskt genomförda styrelsemöten med en heldags arbetsdag samt flera digitala web-möten.

Utvecklingsgruppen

Utvecklingsgruppen är en arbetsgrupp med fyra ledamöter som diskuterar och förbereder olika styrelseärenden mer ingående. Gruppen bereder och lägger förslag till styrelsen, men tar inga beslut. Gruppen sammanträder löpande under året. I gruppen har under 2024 ingått Lena Ramsberg, Ola Wirtberg, Peter Backenfall och Jan-Olof Berglund.

Västergötlands Hembygdsförbunds kansli

Kansliet är placerat i Skara, där VHBF hyr lokaler på Västergötlands Museum.

Kanslisten Eva Mann träffas på kansliet vanligtvis varje helgfri torsdag och kan kontaktas för allehanda frågor och därmed ge stöd och agera bollplank i hembygdsfrågor och kring hembygdsrörelsen i stort. VHBF

Eva på kansliet i Skara.
Foto: Jan-Olof Berglund

har samarbetsavtal med NAV, (Arbetslivsmuseer i Västra Götaland) där Eva Mann utför administrativa kansliuppgifter, f.n. till ca. 20% årsarbetstid som faktureras NAV med nedlagd tid till "självkostnadsersättning". VHBF lägger inte på någon avans utan fakturerar endast verkliga kostnader enligt ett ömsesidigt avtal mellan organisationerna.

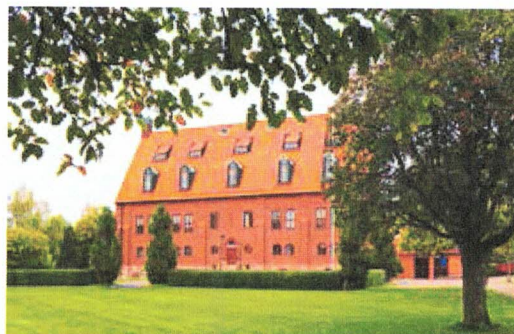

Foto: Ulf Arnell

Ekonomi

För 2024 föreligger ett underskott på 119 117 kr. som till största delen härrörs till flera års eftersläp av lagstadgade pensionsavsättningar för vår anställda medarbetare.

Mot bakgrund av allt högre allmänna omkostnader har VHBF:s ekonomiska rörelseutrymme minskat under senare år.

Medlemsföreningarna har hittills erlagt 13 kronor per enskild medlem till SHF samt 7 kronor till VHBF. Vid VHBF:s årsstämma 2023 beslutades om en höjning av avgiften med 5 kronor till VHBF, från 7 kronor till 12 kronor. Avgiftshöjningen träder i kraft 2026 med rapporterat antal medlemmar 31/12 2025. Vid SHF:s årsstämma i Gävle 2024 beslutades om en höjning av avgiften till SHF om 23 kronor, att träda i kraft från rapporterat antal medlemmar 31/12 2025. Totalt blir det därmed en total höjning per medlem från 20 kronor till 35 kronor per rapporterad medlem i lokalföreningarna.

VHBF:s högsta beslutande organ – årsstämman

Foto: Ulf Arnell

Årsstämman 2024 hölls i Lundsbrunns Resort & Spa med Husabyortens Hembygdsförening som medarrangör. Utöver stadgeenliga årsstämmoförhandlingar informerade styrelsen om aktuella ärenden och beslutade förtjänsttecken delades ut. Efter lunch informerades om utgrävningarna i Husaby och därefter erbjöds möjlighet besök och guidning i

Foto: Ulf Arnell

Tidskriften Västgötabygden – hembygdsrörelsens röst i Västergötland

Tidskriften Västgötabygden utkommer med sex nummer per år. Det är en tidskrift för hembygdsarbete, natur-, miljö- och kulturminnesvård. Redaktör och ansvarig utgivare är Monika Moberg Kilefors, som stöds av en redaktionskommitté om sex medlemmar. Tidskriften finns också tillgänglig digitalt på VHBF:s hemsida, i Hembygdsportalen (Portalen).

Hemsida och nyhetsbrev

VHBF presenterar sin organisation och verksamhet i SHF:s Hembygdsportal. Adress till hemsidan är: <http://www.hembygd.se/vastergotland/>. VHBF:s portalsida uppdateras efter hand med aktuell information. Föreningarna kan genom anslutningsavgiften gratis öppna egen hemsida i portalen. Den möjligheten ingår som en av förmånerna med anslutningen till SHF. Allt fler hembygdsföreningar kopplar upp sig till Hembygdsportalen, som också allt eftersom utvecklas utifrån identifierade behov inom rörelsen med till exempel förutvarande Bygdeband som nu heter Platser. Ett nytt område är också att det utvecklats en del för Digital Samlingsförvaltning, där det dock återstår en del arbete för att få det komplett. VHBF har under året skickat ut tre ”Nyhetsbrev” till angivna prenumeranter, föreningarnas kontaktpersoner och andra intressenter.

Västergötlands Hembygdsförbund – aktiviteter och verksamhet

VHBF har en beslutad treårig verksamhetsplan som ligger till grund för förbundets verksamhet. Huvudfokus är att skapa **MEDLEMSNYTTA** för förbundets medlemsföreningar genom en 3-årig aktivitetsplan. Förbundets styrelseledamöter har under de senaste åren skapat personlig kontakt med medlemsföreningarna genom telefonsamtal, den så kallade ”Frågeluren” för att efterhöra behov, utmaningar och möjligheter samt möjlighet att framföra berättigad kritik om så finns. En sammanställning / analys görs utifrån föreningarnas svar för att på bästa sätt besvara redovisade behov och därmed skapa underlag för VHBF:s verksamhetsplan. På samma sätt görs analys av föreningarnas svar på SHF:s årliga enkät. Tillsammans utgör det en rejäl bas som riktar styrelsens arbetsinsatser i strävan att skapa **MEDLEMSNYTTA**.

Styrelsen har, utefter verksamhetsplanens sex målområden, fördelats på lika antal arbetsgrupper.

- A: Stärka föreningsutveckling och medlemsvård
- B: Ökat engagemang för natur- och kulturarv
- C: Öka användningen av digitala verktyg
- D: Stärka och utveckla aktiviteter för barn och unga,
- E: Öka kompetens kring arkiv och samlingar
- F: Stärka samverkan.

Allt eftersom arbetet förlöpt under året har de sex arbetsgrupperna omorganiserats till tre för att nå bättre effektivitet. Arbetet i de olika grupperna rapporteras löpande vid styrelsemötena och arbetet fortgår planenligt.

Utifrån dialogen med medlemsföreningarna har behovet av mer kompetensutveckling identifierats. Förbundets nära samarbete med regionala aktörer som Innovatum, Prisma och Studieförbundet Vuxenskolan har i den löpande verksamheten resulterat i erbjudanden om utbildningar, kurser och konferenser. Tillsammans med SHF:s webinarier i skilda ämnen erbjuds ett gediget utbud av utbildningar och inspirationstillfällen som medlemmarna kan ta del av.

Kretsarbete

Det finns 25 etablerade hembygdslokaler/nätverk inom förbundet, några områden återstår att starta upp. En krets utgörs i normalfallet av hembygdsföreningarna i en kommun. Till kretsmötena kan med fördel inbjudas representanter från respektive kommun samt Vuxenskolan. Styrelsens ledamöter har ett fördelat ansvar för kretsarna. Sedan ett antal år tillbaka har styrelsens ledamöter därmed en uppgift att årligen personligen kontakta alla medlemsföreningar, förutom fysiska besök också att genomföra den så kallade "Frågeluren". Detta är en plusfaktor som ger mer innehåll till arbetet med MEDLEMSNYTTA än enbart till exempel SHF:s enkät. Tidigare omnämnda målområdesgrupp A arbetar vidare för att utveckla kretsarbetet.

Immateriellt Kulturarv

Styrelsen har under året försökt att uppmuntra frågor som berör det immateriella kulturarvet, bland annat genom samarbetet inom PRISMA Västra Götaland. Inom PRISMA VG finns resurser som kan hjälpa medlemsföreningarna att nedteckna och dokumentera de immateriella frågorna, bland annat genom berättarkvällar och filmning av människor som minns.

Förtjänsttecken

Under året har förtjänsttecken i form av diplom eller hedersnålar till särskilt förtjänta medlemmar inom hembygdsrörelsen vid några tillfällen utdelats av styrelsens ledamöter.

Västgötalejonet

är en exklusiv utmärkelse speciellt instiftat av VHBF vars syfte är att tilldela personer som gjort särskilda insatser för att landskapet Västergötland skall vara bekant och synligt, som normalt inte uppmärksammas med förtjänsttecken.

Utdelning sker inte med automatik årligen och detta år har ingen utmärkelse tilldelats någon.

Tengelandsstipendiet

är en särskild fond vars intäkter separeras från förbundets övriga verksamhet.

Detta helt enligt de statuter som namngetts efter hembygdsforskaren Folke Tengeland. År 1979 tilldelades han Skaraborgs läns landstings kulturstipendium men omkom tyvärr mycket tragiskt strax efter utmärkelsen. Familjen Tengeland instiftade en fond med stipendiesumman att förvaltas av Västergötlands Hembygdsförbund. Det utdelas till person eller förening, som i likhet med Folke Tengeland "bidragit till att fördjupa och bredda kunskapen om Västergötlands rika hembygdskultur". VHBF har inrättat en efterlysning att ekonomiska medel kan till fonden avsättas för att aktivt stötta gedigna kulturarvsinsatser.

Till stipendiat för 2024 utsågs Särestads Landsbygdsmuseum, Grästorp.

Foto: Ulf Arnell

Årets byggnadsvårdspris

Utdelades första gången av VHBF 2021.

Priset kan delas ut till hembygdsförening eller privatperson/er som i sin byggnadsvårdsgärning verkat för att kunskaper om byggnadsvård hålls vid liv och utvecklas. Det kan avse privatperson, hantverkare eller annan professionell aktör som arbetat för god byggnadsvård.

Årets byggnadsvårdspris 2024 tilldelades Horred, Istorp och Öxnevalla Hembygdsförening.

Årets hembygdsförening

är en utmärkelse som Sveriges Hembygdsförbund (SHF) delar ut varje år.

VHBF har beslutat att utse Årets hembygdsförening varje år, om nomineringar till priset inkommer. Värderas inkommit underlag att motsvara SHF:s uppställda kriterier nomineras föreningen till SHF:s urval av Årets hembygdsförening för hela Sverige.

Till "Årets hembygdsförening 2024 i Västergötland" utsågs Åsle, Mullarp och Tiarp Hembygdsförening. Föreningen nominerades också vidare till SHF:s urval.

Foto: Ulf Arnell

Årets hembygdsbok eller årsboksserie

är en utmärkelse som Sveriges Hembygdsförbund (SHF) delar ut varje år.

VHBF har beslutat att utse Årets hembygdsbok respektive en årsboksserie varje år om nomineringar till priset inkommer. Värderas inkommit underlag att motsvara SHF:s uppställda kriterier nomineras materialet till SHF:s urval av nominerade förslag.

VHBF:s pris för Årets årsskriftsserie delades ut för Fässingen utgiven av De sju häradernas kulturhistoriska förening.

Priset för Årets hembygdsbok utdelades för boken "Detta har Karin berättat", utgiven av Älgårås Hembygdsförening.

Samverkan

Nationellt - Sveriges hembygdsförbund

SHF:s riksstämma hölls 2024 11 maj i Gävle. Från VHBF deltog tre delegater, Peter Backenfall ingår som ledamot och andre vice ordförande i styrelsen för SHF. Under höstmötet, 20-21 september i Järfälla deltog tre representanter från VHBF. Genom medlemskapet i SHF erhålls den förmånliga hembygdsförsäkringen samt tillgång för alla anslutna föreningar att ansluta till Hembygdsportalen samt ytterligare ett antal detaljerade föreningsförmåner som beskrivs på SHF:s hemsida; <https://www.hembygd.se/shf/medlemsformaner>.

SHF bevakar kulturarvsintressena på ett övergripande nationellt plan. Genom att bland annat behandla och svara på nationella remisser som behandlar kultur- och miljöfrågor.

Vid SHF:s riksstämma i Gävle under maj månad togs beslut om en organisationsöversyn, bland annat mot bakgrund av genomförande av den tidigare antagna Strategi 2030 samt över tid vikande medlems-siffror. Översynen berör tre centrala områden, verksamhetsutveckling och det lokala perspektivet, identitet och varumärke samt organisationens uppbyggnad och demokratiska processer. Genom översynen är förhoppningen att hembygdsrörelsen ska få i gång en idédiskussion och stärka sin organisatoriska samverkan, attraktivitet och vända en negativ medlemsutveckling. Arbetet behöver i hög grad involvera VHBF och dess medlemsföreningar.

Regionalt – HembygdVäst och Västra Götalandsregionens (VGR) kulturnämnd

Samverkansforumet HembygdVäst som under ett antal år fungerat som "nätverk" för gemensamma frågor mellan de fyra förbunden i Västra Götalands län, Bohuslän, Dalslands, Göteborgs och Västergötlands Hembygdsförbund har under året formaliserat sitt samarbete genom att bilda en etablerad ideell förening med syfte att samordna och utveckla samarbetet.

VHBF har ett etablerat samarbete genom HembygdVäst med VGR:s kulturförvaltning i flera forum, "Hus med historia" med undergruppen "Kvarnar i Väst", som har ett gemensamt kursutbud med Pris- maVG. Arbetsgruppen har under temat "Gammal kunskap i nya händer", bland annat organiserat ett flertal digitala inspirationsträffar kring ämnet byggnadsvård, som till exempel träffar om vård- och underhåll, olika takmaterial på byggnader, kunskap om olika former av skadedjur och biologiska skador. Vidare finns ett nära samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Se även bilaga 4 om åter-rapportering av mål och indikatorer enligt krav från VGR.

Under året har VHBF:s styrelse tillsammans med övriga förbund inom HembygdVäst drivit frågan om tillgång till professionell hjälp/stöd från Västra Götalandsregionens kulturförvaltning utifrån identifierade behov av verksamhetsutveckling både till det lokala och regionala hembygdsarbetet. En utredning med intervjuer av nyckelpersoner från de regionala förbunden har utförts med stöd av Västra Götalandsregionen. Utredningen pekar bland annat på behovet av professionella hembygds- / kulturarvskonsulenter för långsiktig verksamhetsutveckling. Påverkansarbetet har krönts med framgång så till vida att en tjänsteperson från VG-regionen utsetts som kontaktperson för att kunna förmedla de behov hembygdsförbunden och hembygdsföreningar eftersöker hos VGR:s samlade resurser i allehanda kulturarvsärenden.

NAV (Industrihistoria och arbetslivsmuseer i Väst)

Ett antal hembygdsföreningar är dubbelanslutna till såväl VHBF som till NAV. Därmed nyttjas båda organisationernas verksamhetsutbud till föreningarnas bästa som till exempel NAV:s besöksmålskarta och marknadsföring. VHBF har sedan flera år tillbaka ett överenskommet samverkansavtal med NAV och tillhandahåller därmed ett administrativt uppdrag för NAV:s administrativa tjänster.

Hus med historia

Hembygdsrörelsen äger eller förvaltar ett stort antal byggnader. Det är av vikt att vård och underhåll görs med beaktande av de metoder och materialval som gällde vid tiden för uppförandet, bland annat för längre hållbarhet. VHBF ingår i det regionala nätverket *Hus med historia* för att uppmärksamma kulturmiljö- och byggnadsvårdsfrågor i området. I det sammanhanget har satsningen "Gammal kunskap i nya händer" startat vilket är en digital byggnadsvårdsutbildning (med några praktiska nedslag) riktad mot hembygdsföreningarnas behov av kunskap. I nätverket ingår VGR kulturförvaltning, Vuxenskolan. NAV och representanter från Hembygdsrörelsen. VHBF har under året företrätt av Jan-Olof Berglund och Peter Backenfall.

Hembygdsförsäkringen

Hembygdsförsäkringens Grundförsäkring är skräddarsydd för föreningar inom hembygdsrörelsen och ingår i medlemsavgiften. Därtill kan det tecknas tilläggsförsäkringar till exempel byggnadsförsäkring. Försäkringsombud har varit Inge Pettersson och Bengt-Göran Ferm, som kan kontaktas vid frågor.

PrismaVG

PrismaVG är en plattform för samverkan mellan offentliga och ideella organisationer i Västra Götaland, som speglar olika berättelser från samhällets utveckling från 1850 till idag. Samarbetet inom PrismaVG har under året erbjudit ett antal digitala utbildningar. Ola Wirtberg har ingått i PrismaVG:s styrgrupp och Jan-Olof Berglund är förbundets representant i webb-gruppen.

Överenskommelsen, (ÖK) om social ekonomi

Det är idag över 100 ideella organisationer som skrivit på "Överenskommelsen" med Västra Götalandsregionen och HembygdVäst deltar, fast hittills inte helt aktivt i något projekt.

Under verksamhetsåret har det varit mycket liten verksamhet inom området. En arbetsgrupp bestående av fem politiker från Regionen och fem från "civilsamhället" arbetar med frågan.

I områdets fyra grupper "Social ekonomi" representeras förbundet av Skaraborg: Rolf Larsson, Sjuhärad: Ingrid Öhlund, Göteborg vakant och Fyrbodals också vakant.

Studieförbundet Vuxenskolan SV

SHF samarbetar i en rad frågor med Studieförbundet Vuxenskolan (SV) på regionalt plan. På VHBF:s regionala plan arbetas med många aktuella ärenden. Det är samverkan inom PrismaVG men också med lokala kretsarbeten, ortsutveckling mm. SV deltar oftast i VHBF:s årsstämmor med seminarie-föreläsningar och informationer om aktuella kurser såväl med fysisk närvaro som digitala föreläsningar.

Hantverksmässa i Skara

Hembygdsförbundet eftersträvar ett närmare samarbete mellan Västra Götalands-regionens kulturförvaltning/Västergötlands museum och hembygdsföreningen i Skara och deltog i planeringen av en hantverksmässa i Fornby, Skara. Mässan 2024 genomfördes i september där förbundet representerades av Rolf Larsson och Monika Moberg Kilefors.

Slutord

Västergötlands hembygdsförbund organiserar ett stort antal medlemmar., 34 661 st. Förbundet är det största regionala hembygdsförbundet i Sverige och har ett nationellt genomslag i flera av sina aktiviteter och ställningstaganden. Men en kedja är aldrig starkare än sin svagaste länk. Alla medlemsföreningar har inte samma förutsättningar att bedriva sin verksamhet. VHBF lägger kraft att stötta sina medlemsföreningar. I utvecklingsarbetet gäller såväl för förbund som föreningar att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla, behålla och även tyvärr i värsta fall att avveckla verksamheter. Styrelsen avser att under kommande år, med strategi 2030 som ledstjärna att utveckla verksamheten och därmed MEDLEMSNYTTAN. De samtal som påbörjats med VGR:s kulturnämnd avseende resurstilldelning med dedikerade hembygds- eller kulturarvskonsulenter och som nu i ett första skede resulterat i en kontaktperson för resursförmedling ska fortsätta, de har stor betydelse för hembygdsförbundets långsiktiga utveckling.

Hembygdsvrörelsen måste vara en självklar aktör i lokalsamhället och våga ta den platsen. All den kunskap som våra föreningar bär på behöver vidareförmedlas i frågor som till exempel rör lokalt inflytande och demokrati, platsutveckling, krisberedskap, folkhälsa och hållbarhet. Det organisationsöversynsarbete som påbörjats inom hembygdsvrörelsen behöver nu resultera i diskussioner regionalt och lokalt om verksamhetsutveckling och framtidsfrågor. Omvärldsutvecklingen pekar på vikten av fungerande gemenskap i lokalsamhället och värnande om de värderingar som utgör grunden för ett fungerande samhälle, den så viktiga tilliten. Här har hembygdsvrörelsen en viktig roll att spela.

Styrelsen riktar ett stort TACK till deltagande samarbetspartners under året.

Ett stort arbete har lagts ned i verksamheten och styrelsen framför ett varmt tack till alla ute i hembygdsvrörelsen i Västergötland som levande- och tillgängliggör vårt landskaps natur- och kulturarv!

Värgårda 2025-04-02

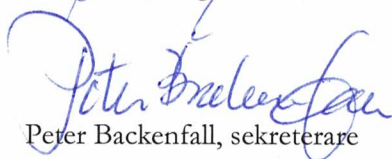
Lena Ramsberg, ordförande

Ola Wirtberg, vice ordförande

Jan-Olof Berglund, kassör

Peter Backenfall, sekreterare

Bengt-Göran Ferm, ledamot

Ulf Arnell, ledamot

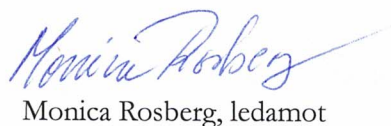
Ingrid Öhlund, ledamot

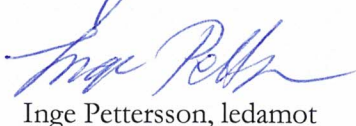
Rolf Larsson, ledamot

Margaretha Fridh, ledamot

Monica Rosberg, ledamot

Inge Pettersson, ledamot

Per Wahlström ledamot

Resultaträkning

Västergötlands Hembygdsförbund

866000-6506

Avser perioden 2024-01-01 - 2024-12-31

Period fg år: 2023-01-01 - 2023-12-31

	2024	2023
Rörelsens intäkter		
Nettoomsättning		
3100 Medlemsavgifter	258926	258458
3610 VHF:s årsstämma - deltagaravgifter	52500	44400
3630 Prenumerationsavgifter, Västgötabygden	171940	153743
3632 Intern ersättning för fria föreningsexemplar	124740	96180
3740 Öres- och kronutjämning	-5	0
	608101	552781
Övriga rörelseintäkter		
3986 Bidrag från VG-Regionen	249204	249204
Not 1 3993 Erhållna gåvor - Tengelandsfonden	800	300810
3999 Övriga rörelseintäkter	0	500
	250004	550514
Summa rörelsens intäkter	858105	1103295
Rörelsens kostnader		
Övriga externa kostnader		
4981 Subvention medlemsavgift	-2369	-8462
5020 Lokalhyra	-16400	-16800
5411 Förbrukningsinv livslängd mer än 1 år	-3119	0
5460 Programvaror	-3970	0
5820 Biljetter	-6406	-3775
5831 Kost och logi i Sverige	-87859	-87070
5891 Skattefri kostnadsersättning för resa med egen bil	-32810	-38619
6071 Representation	-20887	-28062
6150 Kontorsmateriel	-8697	-11994
6160 Trycksaker	-183242	-183143
6210 Tele och post (gruppkonto)	-73780	-74390
6230 Datakommunikation	-7308	-7901
6320 Företagsförsäkringar	-666-	670
6530 Redovisningstjänster	-3705	0
6580 Bankkostnader / avgifter	-1765	-1692
6701 Kurskostnader / mässor	0	-1448
6980 Friex av Vb till varje förening x 3	-124740	-96180
6991 Föreningsavgifter, Folkrörelsearkiv m fl	-2300	-3850
6992 Utmärkelser	-19500	-16500
6993 Utmärkelser som diplom, hedersnålar - inköp	-5334	-7610
6994 Övriga externa kostnader (kostnadsers.)	-18000	-27000
6995 Omkostnadsersättning styrelsen	-18750	0
	-641606	-615164

Personalkostnader		
7210 Löner till tjänstemän	-231073	0
7211 Löner till tjänstemän	0	-285090
7212 Ersättning kanslitjänst NAV	103335	99779
7213 Skaraborgs Föreningsarkiv - ers administrativt arbete EM	24534	101766
7221 Sociala avgifter enl lag	-6240	-89566
7231 Sociala avgifter - avtalade	0	-22468
7281 Sjuklöner till tjänstemän	-4353	0
7285 Semesterlöner till tjänstemän	-9932	0
7290 Förändring av semesterlöneskuld	-11691	0
7331 Skattefria bilersättningar	-1338	-1950
7410 Pensionsförsäkringspremier	-101204	0
7510 Arbetsgivaravgifter 31,42 %	-77085	0
7519 Arbetsgivaravgifter för semester- och löneskulder	-25672	0
	-340719	-197529
Summa rörelsens kostnader	-982325	-812693
Rörelseresultat	-124220	290602
Finansiella poster		
Resultat efter finansiella poster	-124220	290602
Resultat före skatt	-124220	290602
Skatt på årets resultat		
8900 Ränteintäkter	5103	12900
BERÄKNAT RESULTAT	-119117	303501

Not 1:Kapitalet i Tengelandsfonden är separerat enl. statuterna för fonden och är inte tillgängliga medel för verksamheten.

Balansräkning

Västergötlands Hembygdsförbund

866000-6506

Avser perioden 2024-01-01 - 2024-12-31

Period fg år: 2023-01-01 - 2023-12-31

	Vid periodens början	Förändring	Vid periodens slut
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar			
1630 Avräkning för skatter och avgifter (skattekonto)	0	9242	9242
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
1790 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	79931	79931
Övriga omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
Not 1			
1915 Fasträntekonto	900000	0	900000
1930 Företagskonto/checkkonto/affärskonto	393248	-126076	267172
1931 Placeringskonto	183208	4369	187577
1978 Tengelandsfonden	79999	-6958	73041
1979 Utbildningsmedel	30795	734	31530
	1587250	-127931	1459320
Summa omsättningstillgångar	1587250	-38758	1548493
SUMMA TILLGÅNGAR	1587250	-38758	1548493
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid årets början			
2060 Eget kapital i ideella föreningar	-1068662	-9981	-1078644
2061 Eget kapital / stiftelsekapital / grundkapital	-129492	-293520	-423012
2069 Årets resultat	-303501	303501	0
	-1501655	0	-1501655
Summa eget kapital	-1501655	0	-1501655
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder			
2110 Projekt - LOVG	-38015	0	-38015
Summa obeskattade reserver	-38015	0	-38015
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder			
2420 Förskott Vb-pren	-23500	-6980	-30480
2425 Förskott medl.avg	-8428	-31092	-39520
	-31928	-38072	-70000
Leverantörsskulder			
2440 Leverantörsskulder	0	-11335	-11335
Övriga skulder			
2710 Personalskatt	0	-3341	-3341
2731 Avräkning lagstadgade sociala avgifter	0	-5901	-5901
	0	-9242	-9242

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
2920 Upplupna semesterlöner	0	-11691	-11691
2941 Beräknade upplupna lagstadgade sociala avgifter	0	-25672	-25672
2981 Avgifter SHF, förmedlade	-15652	15652	0
	-15652	-21711	-37363
Summa kortfristiga skulder	-47580	-80360	-127940
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-1587250	-80360	-1667610
BERÄKNAT RESULTAT	0	-119117	-119117

Not 1:

I kapitalet som avsatts i 3-årigt fasträntekonto ingår 350 000 kr från Tengelandsfonden och räknas därför inte som tillgängligt för verksamheten.

Ekonomisk kommentar till 2024 års verksamhet samt prognos för 2025–2026

Kommentar resultatet 2024

Det ekonomiska minusresultatet för Västergötlands Hembygdsförbund präglas av allmänt högre kostnader. Dessutom en hög post beroende på att pensionsavsättningarna för vår anställda kanslist inte uppdaterats under ett antal år. Fakturan för avsättningarna har reglerats till hälften år 2024 och därmed återstår att slutreglera fakturan 2025.

Verksamhetens balansomslutning redovisas till 1 548 493 kr.

Bokförda intäkter uppgick till 858 105 kr samt en räntesumma på 5 103 kr, kostnaderna uppgick till 982 325 kr.

Enligt Not 1 i resultaträkningen har det till VHBF inkommit gåvor på sammanlagt 800 kr. som i helhet överförs till Tengelandsfonden. Kapitalet i Tengelandsfonden är ”öronmärkt” enligt de uppställda villkoren och kan inte användas i den vanliga verksamheten. Verksamheten ger därmed ett minusresultat med 119 117 kr. Resultatet föreslås bli överförda till ny räkning.

Underskottet innebär att eget kapital minskat men det finns en solid grund som tål minusresultat för några enstaka år. Problemet är ändå att det inte ger några direkta möjligheter att satsa på nya eller innovativa kapitalkrävande verksamheter.

Alternativet är möjligheten att söka särskilda projektmedel för särskilda uppdrag där sådana eventuellt kan finnas tillgängliga.

Prognos för 2025–2026

För 2025 kan förutses ungefär samma minusresultat som 2024 beroende på pensions-avsättningen. Målet är ändå att fortsättningsvis behålla en stabil ekonomi och att Förbundet med en förnuftig ekonomisk planering fortsatt ska kunna hålla ett balanserat resultat med inte alltför stor minskning av kapitalet.

Vid stämman 2023 beslutades att höja medlemsavgiften till VHBF att gälla från 31/12 2025 md 5 kr. Höjningen räknas därmed in då verksamhetsåret 2026 redovisas. Intäkten bör ge en bättre balans i resultatet för 2026 förutsatt att inte medlemsantalet minskar.

I pågående verksamhetsplan som styr Förbundets kostnader finns för tillfället inte några aktiviteter som på kort sikt direkt medför större kostnader. Detta är i sig inget uttalat mål utan avsikten är att agera utåtriktat för att ge ”MEDLEMSNYTTA” till föreningarna på bästa sätt.

På sikt kan förutses att kostnaderna för materialanskaffning och representation med rese-kostnader att öka, likaså att förbundet får bära en del av ökade årsstämmokostnader om de arrangeras på hittillsvarande sätt.

På intäktssidan finns det huvudsakligen tre typer av intäkter, det årliga långsiktiga verksamhetsbidraget från VGR, medlemsavgifterna och prenumerationsavgifter för Västgötabygden.

För det 3-åriga verksamhetsbidraget VHBF har som stöd har en ny gemensam ansökan från HembygdVäst lämnats till VGR där det äskas ett högre bidrag men beslut kommer inte förrän senare under hösten. Inom HembygdVäst pågår också diskussioner om annan fördelningsmodell av bidraget mellan förbunden.

Medlemsintäkterna kommer 2025 tyvärr fortsätta minska beroende på färre antal rapporterade medlemmar för 2024. Här finns ett stort behov av att Förbundet tillsammans lokalföreningarna eftersträvar attraktiva verksamheter för att inte tappa medlemmar utan i stället bryta den minskande trenden och därmed öka antal medlemmar.

Prenumerationsavgiften på Västgötabygden höjdes 2024 och bör därmed inte ge minusresultat förutsatt att antalet prenumerationer kan bibehållas. Under några år har det allmänna kostnadsläget för produktionen ökat samt avsevärt högre portokostnader men det väsentliga är att inte tappa upplageantalet. Beroende på kommande ändringar i redaktionskommittén gör styrelsen tillsammans med redaktionen en grundlig översyn av tidskriftens framtid.

Från styrelsen uppmanar vi alla föreningar att hjälpa till att göra Västgötabygden synlig, att styrelserna verkligen lanserar tidskriften bland medlemmarna samt också utför ett aktivt arbete för att öka prenumerationersantalet.

Här ska det också nämnas att SHF just nu ser över möjligheterna att införa ett nytt medlemssystem. Det kan innebära kostnader vid eventuell implementering men också ge förtjänster senare i den dagliga verksamheten. SHF har också initierat en organisationsöversyn av hela hembygdsrörelsen. Översynen kommer att omfatta både riks- och regionala förbunden samt lokalföreningarna.

*Västergötlands
Hembygdsförbund*

REVISIONSBERÄTTELSE

Verksamhetsåret 240101 – 241231

Undertecknade, utsedda revisorer, har granskat Västergötlands Hembygdsförbunds räkenskaper och förvaltning.

Vi har tagit del av protokoll, försäkringshandlingar och övriga handlingar beträffande in- och utbetalningar. Någon anmärkning från vår sida föreligger ej beträffande de till oss överlämnade redovisningshandlingarna. Vi tillstyrker att styrelsen beviljas ansvarsfrihet avseende den tid revisionen omfattar.

Skara den 18 februari 2025

Birgit Olsson

Rolf Lundin

*Västergötlands
Hembygdsförbund*

med stöd från

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

och samarbete med

Studieförbundet
Vuxenskolan